

3. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: затверджені Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

4. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

5. Новікова К. І. Глобалізаційні виклики митній безпеці держави. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2012. № 4. С. 174–180.

6. Разумова О. Поняття митної безпеки в контексті забезпечення національної безпеки України. *Адміністративне право і процес*. 2019. №3. С.165-168. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/3/31.pdf>

7. World Custom Organization. URL: <https://www.wcoomd.org/>

МАТКОВСЬКА О.Д.,
*студентка II курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності «Менеджмент»,
науковий керівник: МАЦУКА В.М.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів,
Маріупольський державний університет*

УПРАВЛІНСЬКІ СТРАТЕГІЇ

В умовах сучасного світу, охопленого глобалізацією та прискореним науково-технічним прогресом, тема управлінських стратегій стає актуальною для підприємств у всіх галузях господарювання. Бізнес-середовище стає все більш складним і конкурентним, вимагаючи від компаній не лише збереження своїх позицій, а й активного розвитку та адаптації до постійних змін. Управлінські стратегії виступають ключовим елементом в досягненні успіху та сталого розвитку підприємства, надаючи орієнтацію, планування та координацію у діяльності будь-якої організації.

Глобалізація, взаємодія з різними культурами та ринковими умовами, вимагає від управлінців нестандартних підходів до стратегічного управління, адаптації бізнес-моделей та пошуку нових можливостей для розвитку на міжнародному рівні. Прискорений науково-технічний прогрес диктує необхідність постійного вдосконалення та інновацій у всіх сферах діяльності підприємства, включаючи виробництво, маркетинг, та управління персоналом.

Управлінська стратегія - це систематичний та скоординований план дій, розроблений для досягнення конкретних цілей та завдань підприємства. Це набір визначених рішень та дій, які спрямовані на ефективне використання ресурсів та максимізацію результативності організації для досягнення конкурентних переваг та забезпечення довгострокового успіху підприємства.

Управлінські стратегії є досить різноманітними, оскільки вони враховують унікальність кожної організації, специфіку її галузі, а також мінливість зовнішнього середовища. Розмаїття управлінських стратегій дозволяє підприємствам адаптувати свої підходи до конкретних умов та завдань, що стає ключовим для досягнення успіху у сучасному бізнес-середовищі.

Калініченко С. М. наголошує на важливості розробки та реалізації конкурентних стратегій, що включає: встановлення мети, аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, визначення стратегічної мети і постановки завдань, аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії, планування та реалізація стратегії. Разом з цим, виділяє наступні управлінські стратегії [1, с. 159-161]:

– Стратегія диференціації передбачає використання елементів унікальності у виробництві та збуті продуктів, які мають цінність для споживачів.

– Стратегія фокусування – це більш глибока диференціація продукції, що випускається підприємством, або досягнення нижчих витрат в умовах функціонування на обраному сегменті.

Вважаємо, що управлінські стратегії повинні включати такі завдання:

– Ринкове лідерство: визначення компанією позиції лідера на ринку, зосередження на масштабу та ефективності виробництва для отримання конкурентних переваг;

– Ринкова диференціація: розробка та просування унікальних продуктів або послуг, залучення різних сегментів ринку шляхом адаптації пропозицій для конкретних клієнтів;

– Інноваційне лідерство: активна розробка та впровадження новітніх технологій та продуктів, а також співпраця з дослідницькими установами та стартапами для стимулювання інновацій;

– Гнучкість та адаптація: активне навчання та розвиток персоналу для гнучкого пристосування до змін у середовищі, використання методології «Agile» для швидкої реакції на зміни [2];

– Низькі витрати: максимально ефективно використання ресурсів для зниження витрат на виробництво, забезпечення конкурентоспроможних цін для залучення широкого кола клієнтів.

Сучасні управлінські стратегії можуть використовуватися окремо чи комбінуватися, залежно від конкретних мети та умов компанії. Різноманіття управлінських стратегій дозволяє підприємствам швидко реагувати на виклики, адаптуватися та максимізувати свій потенціал у глобальному бізнес-середовищі.

Список використаних джерел:

1. Калініченко С. М., Микитась А. В., Наголюк О. Є. Управлінські стратегії забезпечення розвитку підприємств. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства, Вип. 200 «Економічні науки». 2019. С. 157-163. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/20256>

2. What is Agile Methodology? How It Works, Best Practices, Tools. Stackify by Netreo. URL: <https://stackify.com/agile-methodology/>

МІТЬКО В.М.,
*аспірант кафедри економіки
та міжнародних економічних відносин,
Маріупольський державний університет*

СКЛАДОВІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

За сучасних умов зростання економічної самостійності регіонів, їх перетворення на повноцінних суб'єктів господарських відносин усе більшого значення набуває підтримка економічної безпеки регіонального розвитку як важливої умови забезпечення економічної безпеки держави в цілому.

Як і економічна безпека держави, економічна безпека регіону є складним, поліструктурним утворенням, загальний стан якого залежить від стану окремих функціональних складових. У зв'язку з цим виникає необхідність оптимального структурування економічної безпеки регіону з урахуванням усіх складових, які усебічно та усеохоплююче відображають стан регіональної економіки у безпекових вимірах. При цьому з точки зору кількісної оцінки стану безпеки регіонального розвитку важливою вимогою до компонентів регіональної економічної безпеки є можливість вимірювання рівня відповідних складових.

В Україні складові економічної безпеки держави є унормованими. Так, відповідно до Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, економічна безпека включає наступні компоненти: виробнича, демографічна, енергетична, зовнішньоекономічна, інвестиційно-інноваційна, макроекономічна, продовольча, соціальна, фінансова безпека (банківська, безпека небанківського фінансового сектору, боргова, бюджетна, валютна, грошово-кредитна) [5].

Разом із тим, склад елементів регіональної економічної безпеки на рівні нормативних документів досі не визначено.

Бондаревська О. пропонує виокремлювати наступні складові економічної безпеки регіонального розвитку: мезоекономічна (забезпечує збалансованість мезоекономічних відтворювальних пропорцій у регіоні), виробнича (забезпечення оптимального використання виробничих потужностей регіону, їх розширене відтворення), інвестиційно-інноваційна (передбачає такий рівень інвестування економіки регіону, за якого відбувається її розширене відтворення та інноваційний розвиток), фінансова (передбачає фінансову незалежність та фінансову стійкість регіону), зовнішньоекономічна (забезпечення збалансованих зовнішньоекономічних відносин суб'єктів господарювання регіону), соціальна (передбачає гарантування рівня життя високої якості для населення регіону), демографічна (забезпечення збалансованості демографічних показників регіону, кількісного та якісного складу населення регіону) [1]. Таке структурування регіональної економічної безпеки науковиця пов'язує з тим, що зазначені